Українсько-угорський розмовник

Ukrán-magyar kifejezéstár

ПОГОВОРИМО?

Beszélgessünk

Можна знати одну мову й один діалект, і цього буде достатньо, щоб порозумітися в родинному колі у себе вдома. Але світ значно більший, і кожна нова мова відкриває для тебе нові країни, нові світи і нові можливості. Ця книжка створена для тебе, щоб зробити твій світ цікавішим, далекі краї ближчими, а подорожі веселішими.

You may speak one language and know another dialect – that should be enough to find a common ground at home with your family. Yet the world is much bigger. Every language opens up new countries, cultures and opportunities. This book was made for you to make the world brighter and journeys more fun, while bringing different remote corners of the globe closer.

Egy nyelv és egy dialektus tudása elég ahhoz, hogy otthon, a családi körében társalogjon. De a világ nagy, és minden új nyelv új országokat, új világokat és új lehetőségeket tár fel. Ez a könyv neked készült – azért, hogy a világodat érdekesebbé, a távoli földeket közelebbé, az utazásaidat pedig szórakoztatóbbá tegye.

ПРИВІТАННЯ

Üdvözlet

Перше слово, з якого починається вивчення будь-якої мови – вітання.
В українській мові близько 20 варіантів вітання. Це і формальні, офіційні, коли перед вами людина, якій варто висловити повагу. І неформальні, неофіційні, якщо перед вами давній друг, якого, окрім вітання, можна гепнути по плечу або навіть обійняти.

– Привіт!
– Вітаю! Давно не бачилися. Як ти?

– Добрий день! (доброго ранку, добрий вечір, добраніч)
– Добридень!

– Здоровенькі були!
– Моє шанування!

– Привіт! Як справи?
– Привіт! Як ніколи, добре. А ти як?

Az első szó, amellyel bármelyik nyelv tanulmányozása kezdődik - az üdvözlet.
Az ukrán nyelvben körülbelül 20 üdvözlési lehetőség van. Ezek között van formális, hivatalos – amikor olyan személlyel állunk szemben, akinek tiszteletünket szándékozunk kifejezni.
És van a nem hivatalos forma, amikor egy régi baráttal találkozunk, akit az üdvözlet mellett a vállon is megverehetjük, vagy akár meg is ölelhetjük.

– Szia!
– Üdv! Rég láttalak. Hogy vagy?

– Jó napot! (jó reggelt, jó estét, jó éjszakát)
– Jó napot!

– Erőt, egészséget!
– Tiszteletem!

– Szia! Hogy vagy?
– Szia! Soha jobban. És te?

ЗНАЙОМСТВО

Ismerkedés

Знайомства теж бувають формальні і неформальні. Тобто, коли знайомитесь з однолітком чи подругою сестри, можете називати своє коротке ім'я. А от при офіційному знайомстві з викладачем або роботодавцем краще називати повне ім'я. Також при спілкуванні з однолітками й друзями можна звертатися до них на «ти», а от до людей старших і поважних, висловлюючи повагу, краще звертатися на «Ви».

Az ismerkedés is lehet hivatalos és baráti. Azaz, amikor megismerkedsz valakivel, aki egykorú veled vagy a nővéred barátjával, megmondhatod a neved rövid változatát. De ha hivatalosan ismerkedünk a tanárunkkal vagy a munkáltatónkkal, jobb, ha a teljes nevünket mondjuk.
Az egykorú társainkkal és barátainkkal való kommunikáció során tegezőthetünk, de az idősebbek és tekintélyes emberekkel szemben jobb, ha megadjuk a tiszteletet és az «Ön» formát használjuk.

– Привіт! Давай познайомимось. Як тебе звати?
– Привіт. Мене звати Михайло, а тебе як?

– Szia! Ismerkedjünk meg! Hogy hívnak?
– Szia. A nevem Miháilo, és a tied?

– Як її звати?
– Марічка Ковач.

– Mi az ő neve?
– Kovács Marika.

– Хто ти такий?
– Дозвольте представитися, я Мишко, хлопець Марічки.

– Te ki vagy?
– Hadd mutatkozzam be, Mishka, Marika barátja.

– Познайомтесь з моєю подругою, це Олеся. Вона зустрічається з Іваном.
– Радий знайомству. Як тебе знайти в Instagram?

– Bemutatom a barátomat, ez Oleszja. Ő Iván barátnője.
– Örülök. Hogyan találhatlak meg az Instagramon?

– Здається, ми десь бачилися. Ти звідки?
– Я Михайло, з Ужгорода.
– Я можу тебе звати Мишко?

– Úgy tűnik, találkoztunk valahol. Hová való vagy?
– Miháilo vagyok, Ungvárról.
– Hívhatlak Mishkának?

– Назвіться, будь ласка.
– Михайло Надь.
– А по-батькові?
– Юрійович.
– Прошу?
– Ю-рі-йо-вич.
– Як пишеться ваше ім'я?
– МИ-ХАЙ-ЛО.

– Kérem, mondja meg a nevét.
– Nagy Miháilo.
– És apja szerinti neve?
– Jurijovics.
– Hogyan?
– Ju-ri-jo-vics.
– Hogyan kell írni helyesen a nevét?
– MI-HÁJ-LO.

– Дозвольте представитися. Я пані Олена – ваша вчителька української мови!
– Добрий день, пані Олено!

– Перепрошую, пані, як я можу до Вас звертатися?
– Пані Ганна, я бібліотекарка.

– Hadd mutatkozzam be. Olena néni vagyok – a ti ukrán nyelvtanárotok!
– Jó napot, Olena néni!

– Bocsánat, hölgyem, hogyan szólíthatom Önt?
– Anna vagyok, a könyvtáros.

РОЗВАГИ

Szórakozás

В Україні, як і в усьому світі, дозволені ті розваги, які не шкодять здоров'ю. Пам'ятайте, особам, які не досягли повноліття (18 років), заборонено відвідувати нічні клуби, купувати сигарети і вживати алкоголь. Будьте чемними і бережіть своє здоров'я.

Ukrajnában, úgy, mint az egész világon is, azok a szórakozási lehetőségek engedettek meg, amelyek nem ártanak az emberek egészségének.
Ne feledjék, hogy a 18 éven aluli személyek számára tilos az éjszakai klubokba látogatni, cigarettát vásárolni és alkoholt fogyasztani.

– Привіт, Оленко, давай сходимо в кіно?
– Не можу, сьогодні важливий матч Ліги Чемпіонів.
– А за кого ти вболіваєш?
– Хочу, щоб Манчестер вийшов у напівфінал.

– Szia, Olenka, menjünk moziba!
– Nem tudok, ma egy fontos mérkőzés lesz a Bajnokok Ligájában.
– És kinek drukkolsz?
– Azt szeretném, hogy a Manchester jusson az elődöntőbe.

– Ми з друзями сьогодні йдемо в театр. Підеш з нами?
– Так, якщо це не драма про тяжку долю знедоленої кріпачки.

– Ma a barátaimmal színházba megyünk. Jösz velünk?
– Igen, csak ha ez nem dráma egy jobbágy nő nehéz sorsáról.

– Сьогодні в галереї мистецтв виставка. Підемо?
– Сучасне мистецтво змушує мене почуватися дурнем. Я нічого не розумію. Ходімо краще в кінотеатр, там є попкорн.

– Ma a művészeti galériában kiállítás lesz. Megyünk?
– A kortárs művészetet bámulva hülyének érzem magam. Nem értek semmit. Menjünk inkább moziba, ott van pattogatott kukorica.

– Які фільми ти любиш?
– Старі французькі комедії. А ти?
– Я обожнюю пригодницькі історії за коміксами Marvel.
– О, ти бачив нові українські комікси? Вони круті!

– Milyen filmeket szeretsz?
– Régi francia vígjátékokat. És te?
– Imádom a Marvel képregényei alapján forgatott kalandfilmeket.
– Ó, és láttad az új ukrán képregényeket? Baromi jók!

– Ходімо погуляємо в парк. Там прекрасні краєвиди, і можна покататися на «чортовому колесі».
– Давай тут зробимо селфі.

– Menjünk sétálni a parkba. Gyönyörű tájakat lehet ott látni, és az óriáskeréken is mehetünk egy kört.
– Csináljunk itt egy szelfit.

– В яку гру ти граєш?
– World of Warcraft. За альянс.
– Який рівень?
– Паладін – 80 рівень. А от воїн – 98.

– Ти любиш співати? Завтра у нас караоке-батл між класами.
– Яку пісню співаєте?

– У мене є два квитки на концерт… Підеш зі мною?
– Круто. Це ж перша фан-зона, майже поряд зі сценою!

– Milyen játékot játszol?
– World of Warcraft-ot. A Szövetséggel vagyok.
– Milyen szinten vagy?
– A Paplovaggal 80-as szinten, a Harcossal pedig 98-ason.

– Szeretsz énekelni? Holnap karaoke csata lesz az osztályaink között.
– Milyen dalt fogtok énekelni?

– Két jegyem van a koncertre… Eljösz velem?
– Király. Ez az első rajongói zóna, közel a színpadhoz!

ЗАКУПИ

Vásárlás

Закупи – це завжди цікаво і захоплююче. Проте іноді можна захопитися так, що в один момент витратиш усі гроші на якісь дорогі, але безглузді речі.
Простий список покупок, складений заздалегідь, допоможе заощадити час, сили, кошти і зберегти мамині нерви.

A vásárlás mindig érdekes és izgalmas. Azonban néha annyira magával ragad, hogy pillanatok alatt minden pénzünket valamilyen drága, de értelmetlen dolgokra költhetjük el.
Egy egyszerű, előzetesen összeállított vásárlási lista időt, erőfeszítést és pénzt takarít meg, ráadaásul megmenti az anyukák idegeit.

– Мамо, я йду в магазин.
– Зайди, будь ласка, в продуктовий і купи додому масла, я ввечері спечу пиріг.

– Anya, megyek a boltba.
– Légy szíves, menj be az élelmiszerboltba és vegyél haza egy vajat, este sütök egy süteményt.

– Пані, а коли відчиняється магазин?
– Сьогодні ми працюємо з дванадцятої.

– Hölgyem, és mikor nyílik a bolt?
– Ma tizenkettőkor nyitunk.

– По що ця черга?
– Тут великий розпродаж.

– Miért állnak itt sorban?
– Végkiárusitás van.

– Скільки коштує ця сукня?
– 1000 гривень, це зі святковою знижкою.

– Mennyibe kerül ez a ruha?
– 1000 hrivnya, ez ünnepi kedvezményes ár.

– Мені потрібен менший розмір.
– Прошу, пані.

– Kisebb méretre lenne szükségem.
– Tessék, hölgyem.

– Це пасує мені?
– Здається, ви занадто юна для такої відвертої сукні.
– Як ви зі мною говорите? Покличте негайно менеджера!

– Ez jól áll nekem?
– Úgy tűnik, Ön túl fiatal egy ilyen kihívó ruha viseléséhez.
– Hogy beszél velem? Azonnal hívja az osztályvezetőt!

– Підкажіть, де у вас крем для обличчя.
– У другому ряду. Дозвольте вам порадити нову лінію для підлітків?

– Legyen szíves, megmondaná merre van itt az arckrém?
– A második sorban. Ha lehet, felhívnám a figyelmét egy új változatra, a tizenévesek számára.

– У вас є щось дешевше?
– Так. Зверніть увагу на акційні пропозиції.

– Valami olcsóbb van?
– Igen. Felhívnám a figyelmét az akciós árainkra.

– У мене закінчилася готівка. Я можу розрахуватися карткою?
– Звичайно. Дякую за покупки. Приходьте ще.

– Elfogyott a készpénzem. Fizethetek kártyával?
– Természetesen. Köszönjük, hogy nálunk vásárolt. Jöjjön máskor is.

– Можете показати мені цей смартфон?
– Це крута модель, тут дуже потужний процесор.
– А яка тут камера?
– Подвійна камера на 12 Мп дозволяє робити чіткі знімки навіть під час руху.
– Я давно мрію про такий телефон, але грошей поки лише на навушники.

– Megmutatná nekem ezt az okostelefont?
– Ez frankó modell, nagyon erős processzor van benne.
– És milyen itt a kamera?
– Kettős 12 megapixeles kamera, amely lehetővé teszi, hogy még mozgás közben is éles felvételeket készítsen.
– Már régóta vágyok egy ilyen telefonra, de most csak fülhallgatóra telik.

– Мам, я повернулася. Отакої! А масло я купити забула...

– Anya, visszajöttem. Ó, a fenébe! Elfelejtettem vajat venni...

У КАВ'ЯРНІ

A kávézóban

Кав'ярня – місце для веселих і смачних зустрічей із друзями, проте деякі моменти слід врахувати і продумати завчасно. Якщо ви маєте намір платити лише за своє замовлення, попередьте про це офіціанта завчасно, щоб він порахував усіх окремо.

A kávézó szórakoztató és ízletes baráti találkozások helye, de néhány dolgot azért előre meg kell fontolni és átgondolni. Ha Ön csak a saját rendeléséért szándékozik fizetni, erről előre értesítse a pincért, hogy ő a számlát mindenkinek külön-külön állithassa ki.

– Добрий день, у вас є столик на шістьох?
– Так, прошу, ходімо зі мною.

– Jó napot, van hat férőhelyes asztaluk?
– Igen, kérem, jöjjön velem.

– Принесіть нам, будь ласка, меню.
– І апельсиновий сік.

– Kérem, hozzon egy étlapot.
– És egy narancslét.

– А можна нам пива?
– Звичайно, якщо ви повнолітні і можете показати паспорт.
– Тоді нам, будь ласка, каву з цукром, лимонад, шоколадний торт і сендвіч із куркою.

– Kérhetünk sört?
– Természetesen, de csak ha nagykorúak és meg tudják mutatni a személyi igazolványukat.
– Akkor kérünk szépen egy kávét cukorral, egy limonádét, csokitortát és egy csirkés szendvicset.

– Здається, ці канапки старші за мене. Що у вас свіженьке?
– Можете замовити піцу або ж салат.

– Úgy tűnik, ezek a szendvicsek idősebbek nálam. Van valami frissebb?
– Rendelhet pizzát vagy salátát.

– Принесіть, будь ласка, рахунок.
– Вам спільний чи кожен платить окремо?

– Kérjük szépen a számlát.
– Közös számla legyen vagy mindenki külön fizet?

– Дякую, у вас затишно, і все було дуже смачно!
– Приходьте до нас іще, будемо раді вас бачити.

– Köszönöm, kellemes itt önöknél, és minden nagyon finom volt!
– Jöjjön hozzánk máskor is, szívesen látjuk bármikor.

НАВЧАННЯ

Tanulás

Вчитися завжди цікаво, особливо якщо підходити до цього творчо. Спробуйте вивчити тему з алгебри англійською, а от географію українською. А мови легко вчити у спілкуванні з новими друзями.

A tanulás mindig érdekes, különösen, ha azt kreatívan közelítjük meg. Próbálj meg egy algebra témát angolul megtanulni, a földrajzt pedig ukránul. A nyelveket pedig könnyebb tanulni az új barátokkal való társalgás közben.

– У якій ти школі вчишся?
– Я вчуся у фізико-математичному ліцеї.

– Milyen iskolában tanulsz?
– Olyan lyceumban tanulok, amelynek a szakosítása a fizika és a matematika.

– Який твій улюблений предмет?
– Фізкультура. Я чемпіон школи з футболу.
– Круто, а я люблю літературу.

– Mi a kedvenc tantárgyad?
– A testnevelés. Én vagyok az iskola labdarúgó bajnoka.
– Tökjó, én pedig az irodalmat szeretem.

– Сьогодні писали контрольну з алгебри.
– І як? Ти впоралася?
– Так, сподіваюся отримати 11 балів.

– Ma számtan dolgozatot írtunk.
– És? Sikerült ?
– Igen, remélem 11 pontot kapok.

– Скоро канікули. Маєш якісь плани?
– Плануємо поїхати класом на екскурсію до Києва.

– Hamarosan kezdődik a vakáció. Vannak már terveid?
– Az osztállyal tervezünk egy kirándulást Kijevbe.

– Чим ти займаєшся після школи?
– Я ходжу на художню гімнастику, а потім маю додаткові заняття з німецької мови.

– Mivel foglalkozol iskola után?
– Ritmikus gimnasztikára járok, és még extra óráim vannak német nyelvből.

– Що ви робили на уроках хімії?
– Проводили досліди.
– Від школи бодай щось залишилося?

– Mit csináltatok a kémia órákon?
– Kísérleteket végeztünk.
– Remélem, az iskolából megmaradt legalább valami?

– Що ти хочеш робити після школи?
– Хочу подорожувати, щоб побачити світ, вивчити різні мови і зрозуміти, ким хочу стати в майбутньому.

– Mivel szeretnél foglalkozni az iskola befejezése után?
– Utazni szeretnék, hogy világot lássak, különböző nyelveket tanulni és megérteni, hogy ki akarok lenni a jövőben.

ШКОЛА

ПОДОРОЖІ

Utazás

Перед подорожами бажано завчасно дізнатися, що цікавого є в місті, куди прибудете, якою мовою там говорять люди, і вивчити хоча б кілька ключових фраз, які дозволять порозумітися.

Utazás előtt célszerű előzetesen megtudni, milyen érdekességek vannak a városban, ahova érkezünk, milyen nyelven beszélnek ott az emberek, és megjegyezni legalább néhány kulcsfontosságú kifejezést, amelyek lehetővé teszik a társalgást.

– Куди ви поїдете цього літа?
– Може, в Одесу. Там красиві будинки і тепле море.

– Hova utaztok ezen a nyáron?
– Talán Odesszába. Szép házak vannak ott és meleg a tenger.

– У Київ краще їхати потягом.
– Але на автобус легше придбати квитки.

– Kijevbe jobb vonattal utazni.
– De a buszra könnyebb jegyet szerezni.

– Добрий день, мені потрібні 2 квитки в купейному вагоні до Києва на 21 травня.
– Прошу. Вдалої подорожі!

– Jó napot, kettő hálókocsis jegyre van szükségem, Kijevbe, május 21-re.
– Tessék. Kellemes utazást!

– Ми купили квитки через інтернет. Це дуже зручно. Можна навіть не друкувати їх.
– А як ви зайдете у вагон?
– Для цього провідникові можна показати квиток у смартфоні.

– A jegyeket az interneten keresztül vásároltuk. Ez nagyon kényelmes. Nem is muszáj kinyomtatni őket.
– És hogyan fogtok felszállni a vonatra?
– Ehhez csupán meg kell mutatni a kalauznak a jegyet az okostelefonomon.

– Гарної поїздки, доню, будь чемною і, як доїдеш, подзвони нам з татком.
– Мамо, тільки не плач, я за два дні повернуся.

– Jó utat, lányom, és kérlek, legyél szófogadó, amikor odaérsz, hívjál fel minket apával.
– Anya, csak ne sírj, két nap múlva vissza-jövök.

– Де ти любиш сидіти у автобусі?
– Тільки на передньому сидінні. Мене захитує.

– Hol szeretsz ülni a buszon?
– Csak az első ülésen. Máshol hányingerem van.

– Коли ми прибудемо в Тернопіль?
– За дві години маємо бути на місці.

– Mikor érkezünk Ternopilba?
– Két óra múlva ott kell legyünk.

– Ти був у Львові?
– Так, дуже гарне місто. Там неймовірна архітектура.
– А я ще не була, проте дуже хочу побувати.

– Lembergben voltál?
– Igen, ez nagyon szép város. Hihetetlen az építészete.
– Én még nem voltam ott, de nagyon szeretnék oda látogatni.

– Нам треба купити карту.
– Вони продаються на вокзалі в газетному кіоску. Але зручніше користуватися мапою у смартфоні.

– Vennünk kell egy térképet.
– Ezt a pályaudvaron az újságarusoknál lehet kapni. De a térképet kényelmesebb az okostelefonon használni.

– Минулого року ми загубилися на Подолі.
– Вас шукала поліція?
– Ні, врятувала карта в смартфоні та інтернет.

– Tavaly eltévedtünk a Podil nevű történelmi negyedben.
– Keresett titeket a rendőrség?
– Nem, megmentett a térkép az okostelefonon és az internet.

ПРОЩАННЯ

Búcsúzás

Як і вітання, прощання можуть бути підкреслено ввічливими і неформальними. Також вони дуже залежать від обставин. Набільш нейтрально і чемно можна попрощатися, сказавши: «До побачення!» А от «прощавай» кажуть людям, з якими ви, певно, вже не побачитесь. Тому людині, в яку закохані, краще не казати після побачення «прощавай».

Az üdvözléshez hasonlóan a búcsúzás is hangsúlyozottan udvarias és laza, közvetlen is lehet. A legsemlegesebb és ugyanakkor udvarias búcsúzási forma ez: «Viszontlátásra!» És az «isten veled»-et pedig azoknak az embereknek mondják, akiket valószínűleg nem látnak újra. Ezért azzal a személlyel, akibe szerelmesek vagyunk, jobb, ha nem úgy búcsúzunk el, hogy «isten veled».

– Ну все, бувай, старий, час бігти додому!
– Давай, до завтра!

– Na, mára ennyi volt, öregem, ideje hazamenni!
– Oké, akkor holnap találkozunk!

– Урок закінчено. На все добре!
– До побачення.

– Az óra véget ért. Minden jót!
– Viszontlátásra.

– Мені було дуже весело з тобою! До нових зустрічей.
– Так, мені теж сподобалося. Побачимось.

– Nagyon jól szórakoztam veled! Majd még találkozunk.
– Igen, nekem is tetszett. Hamarosan látjuk egymást.

– Дуже рада була побачитись з тобою. Озивайся!
– Я напишу тобі завтра, і домовимося про зустріч. Щасти!

– Nagyon örültem a találkozásunknak. Majd jelentkezz!
– Holnap írok neked és megbeszélünk egy találkozót. Sok szerencsét!

– Я завтра лечу з братом у Лондон.
– Щасливої дороги, і привези багато фоток.

– Holnap a bátyámmal Londonba repülök.
– Szerencsés utat, és hozzál sok fényképet.

– Михайле, дуже рада була тебе зустріти. Передавай вітання бабусі, я її давно не бачила.
– Обов'язково передам. Гарного Вам дня, пані Олю.

– Miháilo, nagyon örülök, hogy találkoztam veled. Add át üdvözletemet a nagymamádnak, rég láttam őt.
– Okvetlenül átadom. Minden jót, Olya.

– До нових зустрічей, шановні телеглядачі…
– Олесю, вимикай телевізор, час спати! Надобраніч!

– Viszontlátásra, kedves nézőink…
– Oleszya, kapcsold ki a tévét, ideje aludni! Jó éjszakát!

– Час прощатися. Я дуже рада була тебе зустріти.
– Шкода, що ми більше не побачимось. Прощавай.

– Ideje búcsúzni. Nagyon örültem, hogy találkoztunk.
– Kár, hogy többé már nem látjuk egymást. Isten veled.

Дякуємо за підтримку ідеї створення розмовника:

Татуся Бо (Тетяна Комлик)
Андрій «Bandy» Шолтес
Олег Науменко
Ельвіра Яновська-Лесишин
Наталя Попович
Олеся Драшкаба
Ольга Жиряченкова
Шон Охара
Артем Жуков
Світлана Ткаченко
Катерина Мельник

Ілюстрації: Віталій Кравець

Hálásak vagyunk azoknak, akik támogatták a kifejezéstár létrehozásának ötletét:

Tátuszjá Bo (Tetjána Komlik)
András «Bandy» Soltész
Oleh Náumenko
Elvira Jánovszka-Leszisin
Natália Popovics
Oleszja Dráskábá
Olga Zsirjácsenkova
Sean O'Hara
Artem Zsukov
Szvitláná Tkácsenko
Katerina Melnik

Illusztrációk: Vitálij Krávec

Здійснено в рамках проекту за підтримки Посольства США в Україні.

Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією Уряду США.

Supported by the U.S.Embassy in Ukraine.

The views of the authors do not necessarily reflect the official position of the U.S. Government.

Ez a projekt az ukrajnai USA Nagykövetség támogatása keretein belül jött létre.

A szerzők állásfoglalása nem feltétlenül egyezik meg az Amerikai Kormány hivatalos álláspontjával.

EMBASSY OF THE UNITED STATES
KYIV, UKRAINE

UKRAINE CRISIS
media center